

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 7. rujna 2022.

[[Multimedia](#)]

Primjer Ignacija Loyolskog

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Nastavljamo s našim razmišljanjem o razlučivanju – kroz ovo ćemo vrijeme svake srijede govoriti o duhovnom razlučivanju – i u tome nam može pomoći konkretno svjedočanstvo.

Jedan od najpobudnijih primjera nudi nam sveti Ignacije Loyolski, jednom presudnom zgodom iz njegova života. Ignacije se oporavlja kod kuće, nakon što je u borbi ranjen u nogu. Ne bi li razbio dosadu, traži nešto za čitanje. Volio je priče o viteštvu, ali nažalost u kući su samo životopisi svetaca. Pomalo nevoljko, prilagođava se, ali dok čita počinje otkrivati jedan drugi svijet, svijet koji ga osvaja i kao da se nadmeće sa svijetom viteštva. Ostaje zadivljen likovima svetoga Franje i svetoga Dominika i osjeća želju ugledati se u njih. Ali i svijet viteštva i dalje ga očarava. I tako osjeća da se u njemu miješaju misli o viteštvu i misli o svecima, koje se čine jednakovrijednima.

Ignacije, međutim, počinje također uočavati razlike. U svojoj Autobiografiji – u trećem licu – piše ovako: „Misleći na svari svijeta – i na viteške stvari, razumije se – pronalazio je mnogo zadovoljstvo, ali kad ih je zbog umora napustio, osjećao se prazno i razočarano. Naprotiv, misli da pođe u Jeruzalem bos, da se hrani samo biljem, da se vježba u odricanjima za koja je znao da su bila uobičajena za svece ne samo da su ga tješile dok se na njima zadržavao, nego su ga također,

pošto bi prestao o njima razmišljati, ostavljale zadovoljnim i punim radosti“ (br. 8).

U ovom iskustvu možemo uočiti prije svega dva aspekta. Prvi je *vrijeme*: svjetovne misli su u početku privlačne, ali onda gube svoj sjaj i ostavljaju nas praznima, nezadovoljnima, ostavljaju te takvim, nekako praznim. Misli o Bogu, naprotiv, isprva izazivaju određeni otpor – „Ah te dosadne stvari o svecima, ma neću to čitati“ – ali kada ih se prihvati, donose jedan nepoznati mir, koji traje dugo.

Tu je zatim drugi aspekt: *mjesto do kojeg dolaze* naše misli. Isprva se situacija ne čini tako jasnom. Postoji jedan tijek, jedan razvoj razlučivanja: shvaćamo što je dobro za nas ne na apstraktan, općenit način, već na putu našega vlastitog života. U pravilima razlučivanja, plodu tog temeljnog iskustva, Ignacije stavlja važnu premisu, koja pomaže razumjeti ovaj proces: „Osobama koje gomilaju smrtni grijeh na smrtni grijeh običava neprijatelj redovito iznositi prividne naslade, zavodeći ih na maštanje o sjetilnim ugodnostima i o nasladama da ih tako što više održi u njihovim manama i grijesima i da ih njima još više optereti. Dobar pak duh služi se kod takvih protivnim načinom: on ih bode i grize unutarnjim glasom savjesti“ (*Duhovne vježbe*, 314). A to baš i nije ugodno.

Ima jedna povijest koja prethodi one koji razlučuju, povijest koju je nužno poznavati, jer razlučivanje nije neka vrsta proročanstva ili fatalizam, kao da bacamo kocku između dvije mogućnosti. Velika pitanja se javljaju kada iza sebe imamo već nekog životnog iskustva i tome nam se valja vraćati da bismo shvatili što je to što tražimo. Ako se u životu već prošao neki put, tamo: „Ali zašto idem u tome pravcu, što tražim?“ i tu se vrši razlučivanje. Kad se ranjen nalazio u očinskoj kući, Ignacije nije uopće razmišljao o Bogu ili o tome kako da preoblikuje svoj život, to ne. Svoje prvo iskustvo Boga stječe oslušujući vlastito srce, koje mu pokazuje neobičan preokret: stvari koje su na prvi pogled privlačne ostavljaju ga razočaranim, a druge, koje nisu tako blistave i sjajne, daju mu osjećaj mira koji traje dugo. I mi imamo to iskustvo, mnogo puta počinjemo o nečemu razmišljati i zadržimo se u mislima na toj stvari, a zatim ostajemo razočarani. Naprotiv, kad učinimo neko dobro djelo, kad učinimo nešto dobro i osjetimo tu neku sreću, javlja se dobra misao i obuzme te sreća, neka radost, to je iskustvo naše i samo naše. On, Ignacije, najprije stječe iskustvo Boga slušajući vlastito srce koje mu pokazuje zanimljiv preokret. To je ono što mi moramo naučiti: slušati vlastito srce. Da bismo shvatili što se događa, koju nam je odluku donijeti, koji nam je sud donijeti o nekoj situaciji, treba slušati vlastito srce. Mi slušamo televiziju, radio, mobitel, nitko nam nije ravan u slušanju, ali pitam te: znaš li slušati svoje srce? Zastaneš li i kažeš: „Ali što je s mojim srcem? Je li zadovoljno, tužno, traži li što?“ Da bi se donijelo lijepo odluke treba slušati vlastito srce.

Zato će Ignacije predložiti da se čita životopise svetaca, jer oni na narativan i razumljiv način pokazuju Božji stil u životu osoba koje se ne razlikuju mnogo od nas, zato što su sveci ljudi od krvi i mesa baš kao i mi. Njihova djela govore našim djelima i pomažu nam razumjeti njihovo značenje.

U toj poznatoj zgodi iz njegova života o dva osjećaja koja je imao Ignacije, jedan kad je čitao stvari o vitezovima, a drugi kad je čitao životopise svetaca, možemo prepoznati još jedan važan aspekt razlučivanja, koji smo već spomenuli prošli put. Postoji prividna *slučajnost* u životnim događajima. Čini se da sve proizlazi iz banalne nepravilike: nije bilo knjiga o viteštvu, već samo životopisi svetaca. Nepravilike u kojoj se, međutim, krije moguća prekretnica. Tek nakon nekog vremena Ignacije će to primijetiti i tada će tomu posvetiti svu svoju pozornost. Slušajte dobro: Bog djeluje kroz neplanirane događaje – kroz one „slučajnosti“, slučajno mi se dogodilo ovo ili ono, slučajno sam sretno tu i tu osobu, slučajno sam pogledao taj film – bilo je neplanirano, ali Bog djeluje kroz neplanirane događaje, pa i kroz nepravilike i nezgodne situacije: „Morao sam izaći van u šetnju, ali me boli noga pa ne mogu...“. Nepravilika: što ti Bog kaže? Što ti život time poručuje? Vidjeli smo to i u onom odlomku iz Evanđelja po Mateju: čovjek koji ore polje slučajno nailazi na zakopano blago. Potpuno neočekivana situacija. Ali ono što je važno jest to da on to prepozna kao neočekivano dobro i veliku sreću koja ga je snašla u životu i u skladu s tim odlučuje: sve prodaje i kupuje tu njivu (usp. 13, 44). Dat ću vam jedan savjet: budite spremni na neočekivane stvari. Onaj koji kaže: „ali tu slučajnost nisam očekivao“. Tu ti govori život, ili Gospodin, ili pak vrag? Netko. Ali ima nešto što trebam razlučiti, kako ja reagiram na neočekivane stvari. Uživao sam u miru svoga doma kad najednom: „dum, dum“, eto ti punice na vratima, i... kako reagiraš na punicu? Osjećaš li ljubav ili nešto drugo osjećaj prema njoj u sebi? I vršiš razlučivanje. Baš me krenuo posao u uredu kad eto kolege da mi kaže da treba novaca, i... kako ćeš reagirati? Vidjeti što se događa kad doživljavamo stvari koje ne očekujemo i učimo u tome upoznati kretnje našega srca.

Razlučivanje je pomoć u prepoznavanju znakova kojima se Gospodin daje susresti u nepredviđenim, pa i neugodnim situacijama, kao što je u Ignacijevom slučaju bila povreda noge. Iz njih se može roditi susret koji će promijeniti život, i to zauvijek, kao u Ignacijevom slučaju. Može se roditi nešto što će te potaknuti da budeš bolji u svome životu, ili da postaneš, ne znam, još i gori, ali treba biti budan i najljepšu nit vodilju daju neočekivane stvari: „kako se ja postavljam prema tome?“. Neka nam Gospodin pomogne osjećati naše srce i vidjeti kad je On taj koji je na djelu, a kad to nije On, nego je nešto drugo posrijedi.

Apel

Sutra se slavi blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije. Marija je iskusila Božju nježnost kao kći, puna milosti, da bi zatim darivala tu nježnost kao majka, kroz sjedinjenje s poslanjem Sina Isusa.

Zato danas želim izraziti svoju blizinu svim majkama, na osobit način majkama koje imaju djecu koja pate: bolesnu djecu, marginaliziranu djecu, djecu koja su u zatvoru. Posebnu molitvu upućujem za majke mlađih zatvorenika: da nikada u njima ne zavlada beznađe! Nažalost, u zatvoru si mnogi oduzmu život, ponekad su to mlađe osobe. Ljubav majke može očuvati od te opasnosti. Neka Majka Božja utješi majke koje su ožalošćene zbog trpljenja svoje djece.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Ne zaboravimo mučeničku Ukrajinu. Tamo vidim ukrajinske zastave. Pred svim ratnim prizorima našeg vremena, molim sve da budu graditelji mira i da mole da se svijetom šire namisli i planovi sloge i pomirenja. Danas proživljavamo svjetski rat, zaustavimo se, molim vas! Djevici Mariji povjeravamo žrtve svih ratova, a na poseban način dragi ukrajinski narod.